

Ki fog tudni helyesen számlázni?

Ki fogja az időszakos elszámolású ügyleteket helyesen számlázni?

A válasz: sajnos nem túl sokan ...

Ahhoz, hogy valaki az időszakos elszámolású teljesítéseknél helyesen szerepeltesse a számlán a dátumokat, birtokában kell lennie bizonyos ismereteknek. Ezek legalább:

- 1) Áfa törvény vonatkozó szabályai és
- 2) az üzleti felek szerződéses rendszere.

Már az elején egy fogalmi keveredés: most az időszakos elszámolású ügyletek elszámolásának változása borzolja a kedélyünket, eddig ezeket az ügyleteket a szakmai zsargonban folyamatos teljesítésű ügyletnek neveztük. De ez mellett neves szakértők ezeket az ügyleteket határozott időszaki elszámolású ügyletnek is nevezik. Jogos a kérdés: ha már az elnevezés sem egyértelmű, akkor milyen lehet a tartalom ...

Általánosságban is igaz, hogy az áfa törvény előírásai – már csak a megfogalmazásból eredően is – túl bonyolultak. Az időszakos teljesítésű ügyletek 2016. január 1-től bevezetett szabályai pedig még nehezebben kezelhetők.

A vállalkozások jelentős része Magyarországon a kkv szektorban működik. Ezek a vállalkozások túlnyomó többsége nem rendelkezik olyan szakmai ismerettel, amely alapján az Áfa törvény ilyen bonyolult megfogalmazásait, a különböző kategóriák közötti különbségeket meg tudná érteni. Félreértés ne essék: ez nem negatív kritika ezekre a vállalkozókra vonatkozóan, mert ők a saját működési területükön alapos szakmai tudással rendelkeznek és akár kimagasló teljesítményekre képesek!

Tovább nehezíti az alkalmazást, hogy a kkv-szektor jelentős része pénzforgalmi szemléletben és nem teljesítmények rendszerében gondolkodik. Számára egy ilyen vegyes, több oldalról megközelítendő rendszer, mint az Áfa törvény, kezelhetetlen.

Ha a vállalkozó nem látja át az általa kötött szerződés, az általa nyújtott szolgáltatás elszámolási rendszerét tökéletesen, akkor hogyan várhatja el az alkalmazottaitól, hogy helyesen számlázzanak? Mert, hogy itt jön a következő probléma: a számlázás általában olyan alkalmazottak kezében van, akik

- még kevésbé tájékozottak az áfa törvény előírásait illetően, mint a vállalkozás vezetője,
- nem ismerik (nem ismerhetik) az eredeti szerződésben foglaltakat, hiszen nekik – általában – nem az a dolguk, hogy azt átlássák, illetve sokszor a vállalkozó sem szereti, ha az alkalmazottai mindenben képmutatnak;
- szokásjog alapján dolgoznak – „akitől átvette a feladatot, az így csinálta” vagy „nekem így logikus” vagy „az X beszállító is így számláz, akkor én is így”.

A felek a szerződéskötéseknél általában nem az Áfa törvény előírásaiból indulnak ki. Sok esetben az ügyvéd, aki készíti vagy

ellenjegyzí a szerződést, síncs tístában a vonatkozó adózási szabályokkal és a kapcsolódó adózási kockázatokkal. Ezért lenne célszerű, ha a gazdálkodó már a szerződéskötést megelőzően konzultálna adószakértővel, adótanácsadóval, hogy minden fél számára egyértelműek legyenek az ügylet adózási következményei is! (Ennek a megoldásnak azonban a vállalkozások oldaláról van egy nagy hátráltatója: az adószakértőknek és az adótanácsadókknak az ilyen megkeresésekért külön díjat kell fizetni.)

A könyvelő pedig hozott anyagból dolgozik. Amikor hozzá kerülnek a számlák, akkor már a NAV előírásainak megfelelő számlázó rendszerben elkészülnek a számlák, s csak akkor sejtetheti, hogy azok nem megfelelőek. Azért írtam csak „sejtést”, mert ahhoz, hogy a könyvelő meg tudja ítélni a számla helyességét, teljes mértékben ismernie kellene

- a felek közötti megállapodást és
- az ügylet megvalósulásának összes körülményét is.

Ahhoz azonban, hogy minden számlát és a mögöttes ügyletet át tudjon tekinteni, az erre fordítandó időtényezővel (s az ehhez tartozó költségtenyezővel) is számolni kellene.

Bár e blogban az azokra szerettem volna felhívni a figyelmet, amelyek elszámolása még több – NAV, NGM és szakértői – állásfoglalás után sem egyértelműek. Csak néhány felmerülő kérdés:

- A bérbeadók a használati díjak mellett rendre különféle költségeket is áterhelnek a bérlőre. A bérleti díjat általában az időszak vége előtt kérik megfizetni, az egyéb költségeket a bérelt időszakon túl. Mi az áfa helyes kezelésének módja?
- A felek általány díjat fizetnek időszakonként, majd egy hosszabb idő után (év, negyedév) tételesen elszámolnak egymással. Hogyan kell az ügyleteket megítélni?
- A közszolgáltatók rendre oly módon számlázzák az adott havi teljesítményüket, hogy az előző vagy követő hónap alapdíját, a tárgyhavi fogyasztást tartalmazó számlában érvényesítik. Helyes-e ez így?
- Bizonyos szerződéses konstrukciók esetében, a megbízó a teljesítésre kötelezettnek az adott időszakra vonatkozó díját a több részletben fizeti ki. Hogyan kell ezt bizonylatolni?

Kedves Olvasó! Nem csodálom, ha most Önben is kételyek merültek fel a számlázási gyakorlattal kapcsolatosan. Gyakorló szakemberként sok-sok órát töltök a szakmai cikkek olvasásával, a felmerülő kérdések megfejtésével. Ajánlom meggondolásra – Vira Sándor: A határozott időszaki elszámolású ügyletek Áfa szabályai a gyakorlatban 2016-tól című cikkének gyakorlati tanácsát:

„2016-ban meglehetősen sokan fognak hibázni a számlák teljesítési időpontjának meghatározása terén. Javasolom, hogy amennyiben olyan számlát kapnak, amelynél a teljesítési időpont hibásan van meghatározva, akkor ne küldjék vissza a partnernek, hanem közöljék vele, hogy mi lenne a helyes teljesítési időpont és kérjenek korrekciós bizonylatot (számlával egy tekintet alá eső okirat). Ha a számlát visszaküldjük, az idő múlásával más lesz a teljesítési időpont, mint amely időpont elrontása miatt reklamációval éltünk. Például a bérbeadó a március hónapról kiállítja a számlát március 5-én, amelyen a fizetési határidő március 28-a, a teljesítési időpontként a számla dátuma helyett tévesen az elszámolt időszak utolsó napját szerepelteti. A számlát visszaküldjük 20-a környékén, hogy a számla dátumát kellett volna teljesítési időpontként feltüntetni. A bérbeadó a reklamációnk hatására április 3-án új számlát állít ki, és a számla kiállításának napját tünteti fel teljesítési időpontként (április 3-át) és új fizetési határidőt ad, amely április 18-a. E helyzetben ismét vissza kell küldenünk a számlát,

mert ugyan a bérbeadó eleget tett a kérésünknek, de ez esetben már az eltel idő miatt nem a számla kiállítása lesz a teljesítési időpont, hanem a fizetési határidő.”